

Het *Raadslid*

OPA EN KLEINDOCHTER VAN ALPHEN

**‘Samen in *de raad*
voelt voor ons heel
vanzelfsprekend’**

DE EVOLUTIE VAN DE LOKALE STEM

**175 Jaar Raadslid-
maatschap**

JURGEN NOBEL

**Van raadslid tot
staatssecretaris**

Nederlandse Vereniging
voor Raadsleden

Inhoudsopgave

06

WILLEKE SLINGERLAND
Lokale democratie kan niet bestaan zonder sociale cohesie

TINA JAKOEB 12
Het is een groot cadeau om raadslid te mogen zijn

CALLE JANSSEN 16
Ontbreken goede verlofregeling is obstakel voor raadsleden

ONLINE LEREN 17
Online leren op je eigen moment

CHEYENNE & AAT VAN ALPHEN 18
Samen in de raad voelt voor ons heel vanzelfsprekend

20
BIJENKOMSTEN 2025
Diverse bijeenkomsten

04

DE EVOLUTIE VAN DE LOKALE STEM:
175 Jaar Raadslidmaatschap

VOORWOORD PETRA 03
Een sterke raad doet ertoe!

2025 IN BEELD 08
Jaar in beeld

OVER DE VERENIGING 10
Over onze vereniging

13

JURGEN NOBEL
Van raadslid tot staatssecretaris;
het pad van Jurgen Nobel

COMMISSIELEDEN 22
Commissieleden vervullen een onmisbare rol binnen de raad

BELANGENBEHARTIGING 24
De stem van de lokale democratie

ABDULLAH UYSAL 25
De hartslag van onze lokale democratie

SCRIPTIEPRIJS 26
Winnaar scriptieprijs 2025: Paul van Beuzekom

FRED LOOS 27
Een raadsakkoord brengt samenwerking, rust en inhoud

BIJZONDERE RAADZAAL 28
Van vieze klompen naar nette kleren; er wordt nog altijd hard gewerkt

DRIES BARTELINK 30
Werk maken van 2040

Foto door Inge Buitenhuis – Verhagen

Een sterke raad doet ertoe!

Je leest nu de eerste editie van Het Raadslid, een nieuw magazine dat voorheen 'Raadsledengids' heette. Bij een nieuwe raadsperiode passen een nieuwe naam en vorm, net als bij onze gemeenteraden, als frisse start.

Maar eerst willen we tegen je zeggen; "Wat fijn dat je de motivatie hebt om in deze periode actief te worden als raadslid!" Het raadslidmaatschap is een serieuze en een leuke taak; raadsleden laten de stem van inwoners horen in het bestuur van hun gemeente. Een goed functionerende volksvertegenwoordiging zorgt ervoor dat de diverse belangen worden ingebracht en worden meegewogen in beleid en uitvoering. De raad vertegenwoordigt, controleert, voorkomt willekeur en draagt bij aan een stabiele koers in de gemeente.

Dit ambt brengt dus verantwoordelijkheden met zich mee, maar het mag ook een mooie (neven)functie zijn. Je draagt als raadslid bij aan het bestuur van jouw gemeente én hopelijk heb je daar plezier in. Dit magazine zet sterk in op dat werkplezier. Het magazine is bijzonder geschikt om te lezen op de bank of in je fauteuil, na een lange week met veel vergaderingen, die nu eenmaal onderdeel zijn van het raadswork. Leun achterover en vind op een comfortabele wijze verdieping over de lokale democratie en je rol als raadslid.

Je leest in dit magazine bijvoorbeeld meer over de geschiedenis van het raadslidmaatschap in Nederland, je maakt kennis met de raadzaal van gemeente Borsele en je wordt deelgenoot gemaakt van de ervaringen van raadsleden uit het hele land. Ook kun je

dromen van een carrière ná het raadslidmaatschap als wethouder, burgemeester of Kamerlid. Misschien wacht zelfs een stap naar het kabinet; zo was staatssecretaris Jurgen Nobel ooit raadslid in Haarlemmermeer.

Naast motiverende verhalen over het raadslidmaatschap maken we ook een koppeling naar de wetenschap. Zo gaat lector Willeke Slingerland in op het belang van sociale cohesie in de samenleving, een wens om die te vergroten leeft in veel gemeenten en je ziet welke belangen de vereniging heeft behartigd in de afgelopen periode.

Als vereniging zijn we er om jou gedurende de raadsperiode te ondersteunen op diverse momenten en in allerlei vormen. Of het nu gaat om kennisbijeenkomsten, fysieke of digitale opleidingskansen, belangenbehartiging richting overheden of gesprekken over de rechtspositie van raadsleden. Samen realiseren we de voorwaarden voor jou om het raadswork te kunnen doen. Ons motto is immers al jarenlang... Een sterke raad doet ertoe!

Ik wens je veel succes in het werk als raadslid. Je doet het samen met ruim 8500 collega-raadsleden. Zet hem op en maak samen het verschil!

Veel leesplezier!

PETRA PAULIDES
Directeur Nederlandse Vereniging voor Raadsleden

De evolutie van de lokale stem: **175 Jaar** Raadslidmaatschap

Wie vandaag gemeenteraadslid is, staat midden in een werkelijkheid die complexer is dan ooit. Toch is dit ambt, hoe modern het ook oogt, het resultaat van een lange geschiedenis van zoeken, schuren en aanpassen. Het raadslid is nooit een vastomlijnd figuur geweest. Integendeel: juist de voortdurende verandering vormt de kern van het ambt.

EERSTE STAPPEN NAAR VOLKSVERTEGENWOORDIGING

Om te begrijpen waar het ambt vandaan komt, is een terugblik nodig naar de eerste vormen van volksvertegenwoordiging op lokaal niveau. Besturen was lange tijd een privilege, voorbehouden aan de elite, zonder democratisch mandaat. De Franse Revolutie en voornamelijk de daaropvolgende Bataafse Republiek brachten, in de negentiende eeuw, daarin voor het eerst een fundamentele breuk.

Onder invloed van revolutionaire ideeën werd Nederland omgevormd tot een eenheidsstaat, werd geëxperimenteerd met democratische vormen en kregen steden en dorpen een formeel gelijke status als gemeente.

Voor het eerst werd het denkbaar dat ook lokaal bestuur niet vanzelfsprekend voortkwam uit afkomst, maar uit vertegenwoordiging. Hoewel de praktijk instabiel en vooral van korte duur was, werd in deze periode iets beslissends geïntroduceerd: het idee dat een lokaal vertegenwoordiger de legitimiteit ontleent aan de gemeenschap.

DE NOTABELE ALS RAADSLID

Deze gedachte kreeg vaste vorm met de Grondwet van 1848 en de Gemeentewet van 1851. Johan Rudolf Thorbecke ontwierp een stelsel waarin gemeenten een eigen plaats kregen binnen de constitutionele orde. Voor het raadslid betekende dit het begin van een herkenbaar ambt.

De democratie bleef echter beperkt; de raadzaal werd bevolkt door de 'notabelen'. Door het censuskiesrecht konden alleen welgestelde mannen stemmen en verkozen worden. Het raadslidmaatschap was een erefunctie waarbij men zichzelf zag als hoeder van het algemeen belang.

DEMOCRATISCHE GEVOLGEN VAN HET KIESRECHT

Dat kantelde in de eerste decennia van de twintigste eeuw. De invoering van algemeen kiesrecht en evenredige vertegenwoordiging tussen 1917 en 1919 betekende een verschuiving voor het raadslidmaatschap. Het opende de deur voor steeds meer lagen van de bevolking die hun intrede in de lokale politiek deden.

De lokale politiek werd in de twintigste eeuw steeds meer een afspiegeling van de steeds meer verzuilende samenleving, wat ook het raadslid een nieuwe identiteit gaf als vertegenwoordiger. Debatten werden scherper en belangen zichtbaarder. Socialisten, katholieken en protestanten en in mindere mate de liberalen brachten hun eigen wereldbeeld mee de raadzaal in.

Gemeenteraad van Maastricht 1914-1918

STABILITEIT EN BESLOTENHEID NA DE OORLOG

Na de Eerste en Tweede Wereldoorlog trad een periode van relatieve rust in. De wederopbouw en de opbouw van de verzorgingsstaat vroegen om bestuurlijke stabiliteit. Dat had ook op lokaal niveau een zekere weerslag. Politiek draaide om overleg en consensus. De raad functioneerde monistisch: wethouders maakten deel uit van de raad en droegen gezamenlijk verantwoordelijkheid.

Voor het raadslid betekende dit dat de politieke verhoudingen voorspelbaar waren. Het raadslid zelf was in deze jaren diep verankerd in maatschappelijke organisaties. De raadszetel was vaak het verlengstuk van een kerkelijke, vakbondsmatige of maatschappelijke positie.

Gemeenteraad van Heemskerk in 1963

ONTZUILING EN ONRUST

Met de ontzuiling veranderde de positie van het raadslid opnieuw ingrijpend. Burgers lieten zich niet langer leiden door vaste kaders, waardoor een identiteitscrisis ontstond voor de volksvertegenwoordiger zonder vanzelfsprekende achterban: wie vertegenwoordig je, als de zuil oplost? In die leegte ontstond ruimte voor lokale partijen en nieuwe politieke stijlen. Het raadslid werd zichtbaarder, activistischer en persoonlijker.

Gemeenten kregen tegelijkertijd meer taken, ambtenaren en grotere budgetten. Het monistische systeem, ooit een bron van stabiliteit, werd bovendien steeds vaker gezien als belemmering, waarbij de raad als uitvoeringscommissie fungeerde.

Amsterdamse raadsleden in 1970

DUALISERING GEMEENTEBESTUUR

De invoering van het dualisme in 2002 was daarom geen technische aanpassing, maar een fundamentele herdefiniëring van zowel het raadslidmaatschap als de gemeenteraad. De raad werd een zelfstandig orgaan, wethouders verlieten de raad, raadsleden werden expliciet volksvertegenwoordiger en controleur. Met de komst van de griffier kreeg de raad voor het eerst eigen ambtelijke ondersteuning.

Voor het raadslid veranderde het dagelijkse werk drastisch. De tijdsbesteding nam toe, dossiers werden dikker en het beroep op inhoudelijke kennis groter. Het ambt professionaliseerde, maar werd ook zwaarder. Waar raadsleden vroeger meebestuurden, moesten zij nu afstand houden en kritisch volgen.

HET MODERNE RAADSLID

Sindsdien is dat alleen maar toegenomen. Gemeentelijke herindelingen hebben geleid tot grotere gemeenten en meer inwoners per raadslid. Decentralisaties maakten de raad verantwoordelijk voor complexe taken en miljardenbudgetten. Tegelijkertijd verwachten inwoners nabijheid, zichtbaarheid en aanspreekbaarheid. Het moderne raadslid balanceert zo voortdurend tussen systeem en samenleving. Het ambt vraagt om dossierkennis en strategisch inzicht, maar ook om aanwezigheid op straat en in de wijk.

EEN AMBT ZONDER EINDPUNT

Als de geschiedenis iets laat zien, is het wel dat de lokale democratie nooit af is. Elke generatie raadsleden heeft het ambt opnieuw moeten vormgeven, onder druk van maatschappelijke veranderingen en bestuurlijke hervormingen.

Wat bleef, is de kern van het ambt: het verwoorden van de stem van de inwoner binnen het lokaal bestuur. Hij of zij maakt daarmee deel uit van een lange traditie van mensen die probeerden die stem hoorbaar te maken.

Gemeenteraad van Westland 2022-2026

‘Lokale democratie kan niet bestaan zonder sociale cohesie’

WILLEKE SLINGERLAND

Lector Sociale cohesie en de democratische rechtsstaat

Foto door Kees Rutten

De rol van lector ‘Sociale Cohesie en de Democratische Rechtsstaat’ binnen de Hogeschool Utrecht past Willeke Slingerland als een jas. Sinds het voorjaar van 2025 onderzoekt de 46-jarige wetenschapper de wisselwerking tussen inwoner en overheid. Met communicatieadviseur Roel Batelaan gaat ze in gesprek over het grote doel: het bevorderen van de sociale cohesie in onze rechtsstaat.

U heeft ‘International and European law gestudeerd’, maar nu houdt u zich bezig met de democratie in Nederland. Waar ging het fout?

Haha, het is helemaal niet fout gegaan! Na mijn studie heb ik anderhalf jaar in Newcastle voor General Motors gewerkt, nota bene zonder zelf toen een rijbewijs te hebben. Mijn vriend kreeg daar een baan en ik zag buitenlandse werkervaring ook wel zitten. Toen ik het internationaal recht begon te missen, besloot ik terug te gaan naar Nederland om te promoveren.

Trok die andere liefde, de publieke zaak, wellicht harder dan het bedrijfsleven?

Voordat ik naar Engeland ging had ik gewerkt als (beleids) medewerker van de D66-Tweede Kamerfractie. Dus er brandde al wel een klein vuurtje, maar vooral om me bezig te houden met de materie, niet per se een actieve rol in de politiek te vervullen.

Waar komt dat maatschappelijke bewustzijn vandaan? Ik denk dat de basis is te vinden in mijn jeugd, die deels in Groningen lag en deels in Twente. Het noaberschap in Twente, naar elkaar omzien en de maatschappij gezamenlijk draaiende houden, was een grote drijfveer.

Dat lijken me toch niet echt radicale ideeën...

Het naar elkaar omzien is wel veranderd, er wordt veel individualistischer geleefd in onze huidige netwerksamenleving. We hebben hier lang een verzuilde samenleving gehad, dat had het voordeel van een hechte groep binnen de zuil, waaraan mensen zich committeerden. Na de ontzuiling is er veel fragmentatie gekomen, juist in het politieke landschap, dat heeft het sociaal weefsel aangetast.

Maar eind jaren ‘90, toen u ging studeren, was er juist volop hoop en vertrouwen. We gingen een nieuwe eeuw in van vrede en veiligheid.

Juist dat positivisme zette mij destijds aan om me in de sociale cohesie te verdiepen. Want wie draagt de democratische rechtsstaat? Dat doen de inwoners van een bepaald gebied. Zonder sociale cohesie is de democratie gedoemd om te mislukken...

Dus de representatieve democratie kan niet zonder de maatschappelijke democratie?

Exact! Hoe we de volksvertegenwoordiging vormgeven is onderdeel van de representatieve democratie. De maatschappelijke democratie zorgt voor de bottom-up beweging; de samenleving biedt constructief geluid en tegengeluid. Zo versterken beide soorten democratieën elkaar.

Hoe staat de lokale democratie ervoor?

Het raadswerk wordt ingewikkelder; er is relatief weinig beleidsvrijheid én het aantal technische dossiers neemt toe. Ook de financiële verantwoordelijkheden worden groter voor de raad. Sommige zaken worden ook overgelaten aan bedrijfsleven, dan heb je met nóg een vertrouwensband te maken. Naast het horizontale vertrouwen tussen inwoners, het verticale vertrouwen tussen inwoners en overheid, komt er een derde vorm bij; de relatie tussen inwoners en deze marktpartijen. Hiervoor heb ik de term ‘diagonaal vertrouwen’ bedacht, dat zal meer aandacht moeten krijgen.

Is het dan nog wel leuk om raadslid te zijn?

Natuurlijk wel! Ik neem mijn petje af voor alle raadsleden die zich juist nu kandideren; het zijn de doeners die deze taak oppakken. De drijfveren en de passie liggen aan de oppervlakte bij deze mensen. Maar er moet hard worden gewerkt aan het vertrouwen herstellen in de politiek, te beginnen bij de lokale politiek.

Hoe kan een individueel raadslid dit bewerkstelligen?

Leg je oor te luister bij de samenleving; sta niet alleen open voor de harde roepers. Luister ook naar de zachte stemmen in de samenleving. In de raad zul je permanent moeten laveren, het is ook in de lokale, politieke arena een belangenstrijd. Sta ook open voor de argumenten van collega-raadsleden, wellicht heb je een blinde vlek bij een bepaald onderwerp. Als raadslid ben je ook een first-responder; je zult op straat worden aangesproken over bepaalde zaken.

Kun je als raadslid altijd op je eigen netwerk vertrouwen?

Hierin schuilt een groot risico, een raadslid is waarschijnlijk vanwege een bepaald netwerk juist op de kieslijst geplaatst door zijn of haar partij. Maar laat je eigen netwerk tegenkijken. Zo wordt ook voorkomen dat er oneigenlijke beïnvloeding zal plaatsvinden. Een integere en weerbare raad is belangrijk om het democratisch proces goed te laten verlopen.

Kan de raad ook in brede zin zorgen voor versterking van de lokale democratie?

Hoewel de beleidsruimte van de raad beperkt is, zijn er wel degelijk manieren om als raad te zorgen voor een krachtiger orgaan. Er kan gebruik worden gemaakt van mee- en tegendenkers; bijvoorbeeld een burgerberaad, waarbij de stemmen van inwoners niet slechts één keer in

de vier jaar worden gepeild. Maar denk ook aan de raad als een ‘Huis van de Buurt’ waar vergaderingen bijgewoond kunnen worden of het financieel bijdragen aan lokale onderzoeksjournalistiek op lokaal niveau en het actief gebruik maken van rapporten van waakhonden zoals de gemeentelijke rekenkamer of de Ombudsman.

Mag je als lokaal volksvertegenwoordiger dan wel kritiek hebben op media, als je hen ook moet steunen?

Binnen het systeem van checks en balances mogen instituties elkaar kritisch bejegenen. Echter we moeten ervoor waken dat mensen die actief zijn binnen het democratisch speelveld op populistische wijze de media en de wetenschap als geheel gaan afschrijven. Als je een gehele beroepsgroep, institutie of geheel ambt aanvalt, val je de democratie aan.

‘Integriteit en weerbaarheid houden de democratie gezond.’

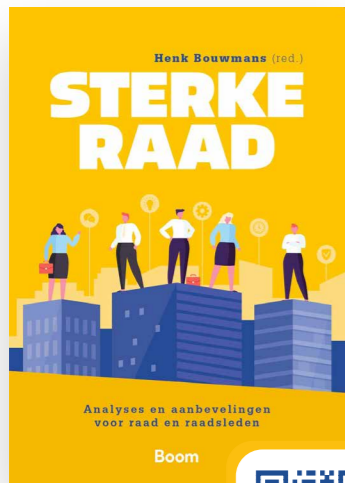
Wat zou u raadsleden tenslotte willen meegeven om hun werk met plezier en veerkracht te blijven doen?

In de politiek wordt heel veel lol gemaakt; het is een soort bubbel waarin je werkt, voor sommigen ook echt een manier van leven. Heb oog voor de mens achter het raadslid; voor jezelf én voor je collega’s. Bezuinig dus nooit op sociale activiteiten... Leer van elkaar, verbaas en verwonder je soms, snap het speelveld en geniet van het mooie ambt van raadslid in jouw eigen gemeente!

2025 in *beeld*

Op deze pagina's lees je waar de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden zich het afgelopen jaar voor heeft ingezet. 2025 was een intensief jaar waarin veel werd gevraagd van raads- en commissieleden; de samenleving staat onder druk en de lokale democratie is niet vanzelfsprekend.

In 2025 bereidden we ons voor op de gemeenteraadsverkiezingen van 2026, onder meer met het inwerkprogramma 'Klaar voor 4 Jaar' en de handreiking 'Raad aan zet: het formatieproces'. Naast het organiseren van fysieke bijeenkomsten, hebben we ook onderzoek gedaan en publicaties uitgebracht. Zo verscheen het jubileumboek 'Sterke raad', waarmee we 20 jaar inzet voor sterke raden markeerden.

Samenvattingen van alle hoofdstukken in boek Sterke Raad

Boek: Sterke Raad

REDACTIE: HENK BOUWMANS, UITGEGEVEN DOOR BOOM
PUBLICATIE: MAART 2025

'Een sterke raad doet ertoe' is het thema van de publicatie 'Sterke Raad'. In Sterke Raad analyseren 41 wetenschappers en praktijkdeskundigen hoe raadsleden hun rol als lid van de gemeenteraad uitvoeren. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met conclusies, aanbevelingen en adviezen. De bijdragen gaan over het vergroten van het gezag en de macht van de raad, de wijze waarop instrumenten voor macht en tegenmacht het beste gebruikt kunnen worden, de hulptroepen van een sterke raad en hoe een raadslid zelf kan bijdragen aan een sterke raad.

Op pagina 6 en 7 las je het interview met Willeke Slingerland. Zij schreef hoofdstuk 25, wat de titel draagt 'De invloed van informele netwerken in de raad'.

Onderzoeken door de vereniging

In gesprekken met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties behartigden wij jouw belangen, onder andere rond verlofregelingen, vergoedingen en de positie van commissieleden. In 2025 verschenen twee onderzoeksrapporten naar aanleiding van verstuurde enquêtes. Dit waren 'Modernisering vergoedingsstelsel commissieleden' en 'Verlof- en vervangingsregeling'.

MEER WETEN?

De pagina's 22 en 23 staan volledig in het teken van het commissielid. Op pagina 24 en 25 lees je over wat wij momenteel doen en hebben gedaan op gebied van belangenbehartiging.

Magazine: Een raad van en voor iedereen

REDACTIE: TESSA JUGWELS EN ROEL BATELAAN
PUBLICATIE: JULI 2025

Een diverse kieslijst is een eerste stap richting een inclusieve gemeenteraad. Uit verschillende rapporten en statistieken blijkt dat gemeenteraden geen afspiegeling vormen van de Nederlandse samenleving. Maar een diverse raad is niet automatisch een inclusieve raad. De kracht van diversiteit wordt pas echt benut wanneer het unieke van elke individu wordt (h) erkend en gewaardeerd én benut als bron van inzicht en vaardigheid. De persoonlijke verhalen in het magazine laten zien dat diversiteit en inclusiviteit in verband met het raadswerk verschillende vormen kunnen aannemen; het kan een kenmerk zijn van een individueel raadslid, een voorwaarde bij beleidsontwikkeling of de omgangsvormen tussen raadsleden betreffen.

Wat kun je als gemeente, gemeenteraad of raadslid doen om inclusiviteit te stimuleren? Bekijk het magazine via de QR-code.

Handreiking: De raad aan zet: het formatieproces

REDACTIE: JORI VEENMAN
PUBLICATIE: FEBRUARI 2025

Na iedere gemeenteraadsverkiezing breekt een cruciale periode aan: de formatie van een nieuw college en het bepalen van de koers van de gemeente voor de komende vier jaar. De praktijk laat zien dat de regie tijdens de formatie doorgaans bij politieke partijen en fracties ligt, vaak met weinig of geen betrokkenheid van de gehele raad. Echter is juist actieve betrokkenheid van de raad essentieel. Om dit te doorbreken en de raad beter in positie te brengen, is de handreiking 'Raad aan zet: het formatieproces' ontwikkeld. De handreiking biedt inspiratie en praktische suggesties.

Online versie Handreiking Het formatieproces

In de media

Het ambt van raadslid heeft afgelopen jaar veel publiciteit gekregen; onder andere door de gemeenteraadsverkiezingen van 2026, door de onrust rondom AZC-besluitvorming en door uitval vanwege werkdruk. De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden komt daarom regelmatig in het nieuws met bijdragen aan het publieke debat over de lokale democratie. Het medium verschilt: van interviews op radio en televisie tot artikelen in kranten en magazines. Op verschillende manieren heeft de vereniging het raadslidmaatschap en het raadswerk onder de aandacht gebracht. Sinds het najaar van 2025 wordt een webpagina bijgehouden, waar recente mediaoptredens en -bijdragen worden verzameld.

Webpagina In de media

Over *onze* vereniging

WAAR STAAT DE VERENIGING VOOR

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden is sinds 3 juni 2005 dé landelijke beroepsvereniging voor alle raads- en commissieleden, zij richt zich op deskundigheidsbevordering, belangenbehartiging en het versterken van de positie van gemeenteraden. 'Een sterke raad doet ertoe' is het motto, waar het bestuur en het bureau van de vereniging zich dagelijks voor inzetten.

DIT WAS HET LOGO TOT 2018.

Nederlandse Vereniging voor Raadsleden

De mensen achter de vereniging

BUREAU

Het team staat onder leiding van directeur Petra Paulides en bestaat uit 6 vaste krachten, dat wordt aangevuld door medewerkers op projectbasis en stagiairs.

Het bureau houdt kantoor in de Willemshof, Nassaulaan 12 in Den Haag.

Het bureau in september 2025

BESTUUR

De bestuursleden van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden zijn allen raadslid in hun eigen gemeente. Deze gemeenten zijn over het hele land verspreid. Zij besturen en vertegenwoordigen de vereniging op vrijwillige basis.

In juni 2025 nam Abdullah Uysal (links) tijdens de ALV de voorzittershamer over van Hanneke Willemstein (rechts).

Abdullah Uysal (links) en Hanneke Willemstein (rechts)

Vereniging in cijfers 2025

IN 2025 HAD DE VERENIGING...

8 kennispartners

19 fysieke bijeenkomsten

14 webinars

185 nieuwsartikelen

OP 1 JANUARI 2026 HAD DE VERENIGING...

4.486 volgers
(+1.196 nieuwe in 2025)

5.062 volgers

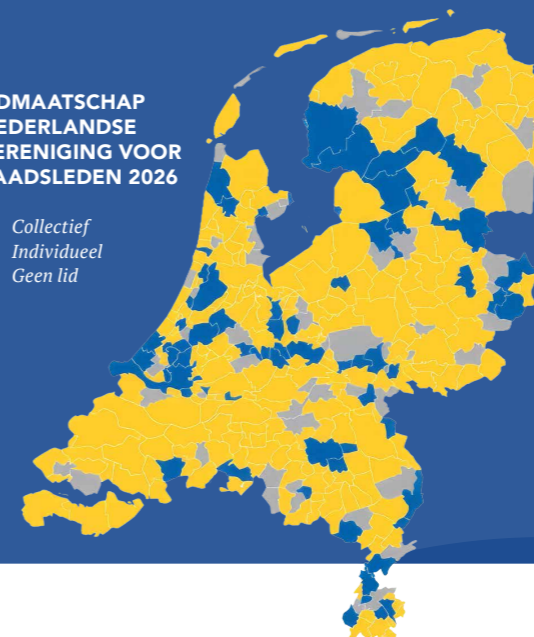

1.067 volgers

VOLG ONS OP [in](#), [@RAADSLEDEN](#) OF [X \(@RAADSLIDNU\)](#)!

LIDMAATSCHAP NEDERLANDSE VERENIGING VOOR RAADSLEDEN 2026

- Collectief
- Individueel
- Geen lid

Op 1 januari 2026 had de vereniging **6527 leden**. Er zijn in 2025 **209 leden** bijgekomen.

Op 1 januari 2026 zijn 222 gemeenten collectief lid (geel) en in 175 gemeenten zijn er individuele leden (blauw).

Aantal leden gemeten op 1 januari 2026.

NOG GEEN LID?

Raads- en commissieleden kunnen lid worden van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden. De contributie wordt vergoed door de gemeente, omdat de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden is aangemerkt als beroepsvereniging. Lidmaatschap is mogelijk op individueel of collectief niveau.

Sluit je aan bij de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden!

Webpagina Lid worden

‘Het is een *groot cadeau* om raadslid te mogen zijn’

Tina Jakoeb zit sinds 2022 namens de PvdA in de gemeenteraad van Barendrecht. Als eenpitter én beginnend raadslid kwam er vooral de eerste jaren veel op haar af. “Maar inmiddels heb ik wel geleerd om keuzes te maken. Ik heb geaccepteerd dat ik niet over elk onderwerp het woord kan voeren. En ja, ik maak nog steeds veel uren, maar dat doe ik met liefde. Ik vind het ontzettend eervol om mij voor Barendrecht in te zetten.”

Tina Jakoeb is jurist, mantelzorger én raadslid en kwam in 2003 vanuit Suriname naar Nederland. Ze vertelt dat haar politieke drijfveer teruggaat naar haar eenzame jeugd. Ze groeide op in een weeshuis en maakte al jong de keuze om zich in te zetten voor gelijke kansen en kinderrechten. “Die ervaringen neem ik elke dag mee in mijn werk. Ze geven richting aan de keuzes die ik maak.”

POLITIEK AVONTUUR

In 2022 stelde ze zich kandidaat voor de gemeenteraad. “Ik werd gevraagd als lijsttrekker en ging met nul ervaring campagne voeren.” De partij behaalde één zetel en zo begon Jakoeb politieke avontuur. Het eerste jaar stond in het teken van kennismaken; “Ik kende Barendrecht nog nauwelijks. Ik was voorheen immers vooral druk met studeren, werken en mantelzorgen. Barendrecht kende mij ook nog niet. In een jaarplanning heb ik vervolgens vastgelegd hoe en waar ik de ervaringen van inwoners wilde ophalen. Want dát is waar het in de raad om gaat: weten en begrijpen wat er in de gemeente leeft.”

KEUZES MAKEN

De werkdruk was en is best hoog. Jakoeb brengt veel werkbezoeken, investeert in goede relaties binnen de raad en spreekt regelmatig met buurgemeenten, provincie en waterschappen. “Daar gaan heel wat uurtjes in zitten. Dat heeft natuurlijk ook te maken met het feit dat ik nog weinig politieke ervaring heb en dat ik met één zetel bij alle dossiers betrokken ben.” Inmiddels heeft ze daarin een betere balans gevonden. Ze weet goed waar de andere partijen voor staan en zoekt vaker de samenwerking op.

GROOT CADEAU

Voor een kleine fractie is begrip binnen de raad cruciaal, benadrukt Jakoeb. Ze is blij dat raadsleden elkaar kunnen aanspreken, bijvoorbeeld op het moment dat een vergadering te lang dreigt te duren. De commissieleden dragen bij aan het functioneren van de fractie en het raadswerk. “Ook onze griffiers helpen mij enorm; zij zijn mijn steun en toeverlaat.” Ondanks de intensiteit overheerst voor Jakoeb het gevoel van dankbaarheid. “Het is een groot cadeau om raadslid te mogen zijn. Je kunt écht iets betekenen voor mensen en kleine én grote veranderingen in gang zetten. Dat maakt alle inzet meer dan de moeite waard.”

TINA JAKOEB

Raadslid in Barendrecht

Foto's door Thierry Schut

Van raadslid tot *staatssecretaris*; het pad van Jurgén Nobel

Al op 25-jarige leeftijd mocht Jurgen Nobel als raadslid plaatsnemen in de raadzaal van gemeente Haarlemmermeer. Tien jaar later maakte de geboren Hoofddorper zijn entree in het kabinet als staatssecretaris Participatie en Integratie. Momenteel is hij Kamerlid namens de VVD. Samen met communicatieadviseur Roel Batelaan blikt hij terug op zijn nog immer actieve, politieke carrière.

‘Politiek begon bij ons aan de keukentafel.’

JURGEN NOBEL

Tweede Kamerlid, voormalig staatssecretaris Participatie en Integratie

Hoe werd een jongeman als u destijds actief in de politiek?

Bij ons thuis was de lokale politiek nooit ver weg; mijn moeder was werkzaam bij een gemeente en mijn vader was wethouder in de gemeente Haarlemmermeer. Het ging aan de eettafel vaak over wat er in de omgeving speelde, als jong ventje kreeg ik dat allemaal mee. Ook de landelijke politiek werd nauwgezet gevolgd; we keken naar het nieuws en actualiteiten op de televisie.

De landelijke politiek maakte uw interesse in de democratie nog manifester, begreep ik?

Dat klopt; de opkomst van Pim Fortuyn in 2001 trok als brugpieper mijn aandacht. Ik zag een aimabele figuur en keek echt naar hem op. Thuis werd hij echter vergeuisd...

Uw politieke opvattingen kwamen niet geheel overeen met die van uw politiek actieve vader?

Nee, mijn vader was een sociaal-democraat in hart en nieren en actief namens de PvdA. Toch raakte de dood van Fortuyn hem ook zeer, zo iets was eigenlijk onvoorstelbaar in Nederland. Ik was eveneens onder de indruk van de persoon Fortuyn, maar kon me niet in al zijn denkbeelden vinden. Gaandeweg kwam ik erachter dat mijn ideeën meer verwantschap hadden met die van de VVD.

Dus toen heeft u daar aangeklopt om actief te worden?

Dat is eigenlijk meer getrapd gelopen. Op zeker moment zag ik in het lokale huis-aan-huisblad een advertentie dat er een lokale JOVD, een jongerenafdeling van de VVD, in Haarlemmermeer zou worden opgericht. Met twee andere jongeren heb ik de afdeling vormgegeven en

zijn we de luis in de pels geworden van de lokale VVD-fractie. Maar ik studeerde en ben op zeker moment gaan reizen in Zuid-Amerika.

De verkiezingen van 2014 leken te vroeg te komen...

Toch ging het bij mij kriebelen én het lokale VVD-bestuur had moeite met het vinden van jonge kandidaten. Ik kwam op een verkiesbare ‘plek zes’ op de kieslijst en na de ledenraadpleging steeg ik zelfs nog een plekje. De campagne begon en ik mocht als jongere meedoen aan debatten.

Liep dat goed af?

Eén debat staat mij nog helder voor de geest; een bijeenkomst voor scholieren op mijn oude school. Mede dankzij deze kruising van degens, georganiseerd door mijn oud-leraar, en actief flyers verspreiden bij sport- en judoclubs, heb ik mijn achterban in beweging gekregen op mij te

ging ik ook in de commissie- en raadsvergadering helemaal op eigen benen staan.

Er kwam op zeker moment wel een einde aan het raadslidmaatschap...

Vanwege een gemeentelijk herindeling heb ik vijf jaar in de raad mogen zitten, waarvan twee jaar als fractievoorzitter. Ik werd daartoe gevraagd, want ik heb nooit aan stoelpoten willen zagen. Het was een unieke kans om de fractie te leiden, zeker gezien mijn relatief jonge leeftijd.

Want u werd in 2019 ook de jongste wethouder van het college van B&W?

Dat klopt; de jongste zijn, gaat altijd vanzelf een keer over, zeg ik altijd. Ik werd verantwoordelijk voor onder andere economische zaken, sport, stedenbanden en internationale zaken en ik werd de eerste locoburgemeester. In de meeste gemeenten is internationale zaken geen portefeuille die veel tijd kost, in gemeente Haarlemmermeer vanwege de ligging van Schiphol binnen de gemeentegrenzen juist wel.

Wel had u twijfels om voltijd actief te worden in het openbaar bestuur...

Ik was klaar met mijn master bestuurskunde en had een eigen onderneming in koffie. Het was een hele stap om dit achter mij te laten. Ik gaf mijzelf een jaar de tijd om te kijken of het écht bij mij paste. Het antwoord mag duidelijk zijn, haha...

stemmen. De campagne was een warm bad en ik bemachtigde met voorkeursstemmen een eigen zetel.

In de raadzaal was er geen publiek om te klappen...

Dat was inderdaad wel een overgang... Ik belandde in de harde realiteit, ook omdat ik altijd werd vergeleken met mijn vader. Dus iedereen lette op mij; of je nu oppositielid of juist coalitielid was... De ogen waren op mij gericht.

Dus u begon als backbencher, in de relatieve anonimiteit van de raad?

Nee, men vond dat ik het ook maar moest waarmaken; ik kreeg direct de relatief zware portefeuille ‘financiën’. Gelukkig bereidde ik de zaken voor met een ervaren raadslid, een accountant. We vulden elkaar goed aan; hij zat sterk op de inhoud, ik kon het geheel overgieten met een politiek sausje. Op zeker moment

Hoe maakte u het wethouderschap tot een succes?

Gelukkig had ik behoorlijk wat kennis opgebouwd in de vijf jaar als raadslid, veel dossiers waren dus niet geheel nieuw voor mij. Verder huldigde ik altijd het principe ‘ik wil zien waarover ik besluit en wil met de mensen in gesprek’. Dus alleen een oordeel vellen naar aanleiding van een stuk papier dat ambtelijk werd opgesteld, deed ik niet.

Nu bent u Tweede Kamerlid, is dat nu heel anders dan raadslid zijn?

Het mooie van raadslid zijn, is dat je inwoners op lokaal niveau vertegenwoordigt, je controleert tegelijkertijd de bestuurders. Als Tweede Kamerlid doe je het werk van volksvertegenwoordiger op landelijk niveau. In mijn vorige rol, als lid van het kabinet, was ik bestuurder; je geeft uitvoering aan iets dat Nederlanders elke dag merken. Wat in alle functies overeenkomt; je moet een thuisfront hebben dat steun geeft. Je bent zowel als staatssecretaris, Kamerlid als raadslid vaak in de avonden en in het weekend weg. Als er begrip is van het thuisfront waarom je doet wat je doet, kun je prima meerdere ballen in de lucht houden. Ik wens alle gekozen raadsleden in de nieuwe raadsperiode veel succes met het vervullen van dit mooie ambt.

‘Hij zat op de cijfers, ik gaf het een politiek sausje.’

‘Ontbreken *goede verlofregeling* is obstakel voor raadsleden’

CALLE JANSSEN

Raadslid in Lochem

“Als we meer jonge raadsleden willen, en dat willen we, moeten we zoveel mogelijk obstakels wegnemen. Het ontbreken van een goede verlofregeling is zo’n obstakel.” Calle Janssen is raadslid voor ‘LochemGroen!’. Volgens hem vormt het ontbreken van ouderschapsverlof een serieuze drempel voor jonge ouders die politiek actief willen zijn. Hij kijkt verder dan alleen jonge gezinnen; ook mantelzorgers zouden volgens hem aanspraak moeten kunnen maken op verlof.

Calle Janssen (36) richtte ‘Lochem-Groen!’ op in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 2022. De partij behaalde twee zetels. In datzelfde jaar werd hij voor de tweede keer vader en in 2025 volgde zijn derde kind. “Voordat ons tweede kind, een dochter, werd geboren, vroeg ik aan de griffier hoe het eigenlijk zat met ouderschapsverlof. Tot mijn verbazing bleek dat die regeling er niet is. De enige optie was ontslag nemen en hopen dat je vervanger later weer plaatsmaakt voor jou. Dat is toch vreemd? In vrijwel alle sectoren is ouderschapsverlof inmiddels goed geregeld, maar niet voor lokale volksvertegenwoordigers.”

SCHAKEN OP TWEE BORDEN

Omdat er geen passende verlofregeling bestaat, besloot Janssen gewoon door te werken als raadslid. Dat leidde soms tot ingewikkelde situaties. Zo moest hij, terwijl zijn partner veertig weken zwanger was, met spoed langs bij een inwoner die zich grote zorgen maakte over geplande lelieteelt in zijn omgeving. Kort daarop volgden mediaoptredens en een motie in de raad. “Dat zijn momenten waarop je eigenlijk op twee plaatsen tegelijk moet zijn,” zegt hij. “Het voelt alsof je continu op twee borden tegelijk schaakt en óf je gezin óf de kiezer tekortdoet.”

RUST CREËREN

Hoe het ouderschapsverlof voor raadsleden er precies uit zou moeten zien, laat Janssen graag over aan deskundigen. Wel heeft hij ideeën over de richting. Volgens hem zou bijvoorbeeld een periode vanaf week 38 van de zwangerschap tot week 10 na de geboorte kunnen worden afgebakend. “Dat creëert rust in een gezin in een fase waarin die hard nodig is.” Daarnaast pleit hij voor vergelijkbare mogelijkheden voor mantelzorgers. Die hebben nu evenmin de formele ruimte om tijdelijk een stap terug te doen.

STERK TEAM NODIG

Volgens Janssen kan een goede verlofregeling bijdragen aan een meer diverse gemeenteraad. “Het is toch hartstikke jammer dat jonge vaders en moeders dit werk laten liggen omdat het niet te combineren lijkt. Want laten we vooral niet vergeten dat het raadswerk ook gewoon heel leuk en interessant is.” Zelf was hij als jonge vader erg gebaat bij het sterke team dat hij had gecreëerd. Die les geeft hij graag mee aan nieuwe raadsleden: “Zorg dat je mensen om je heen hebt die je vertrouwt en let op elkaar. Zie je dat iemand het zwaar heeft? Spring bij, want raadswerk doe je samen.”

Enquête Verlof- en vervangingsregeling (2025)

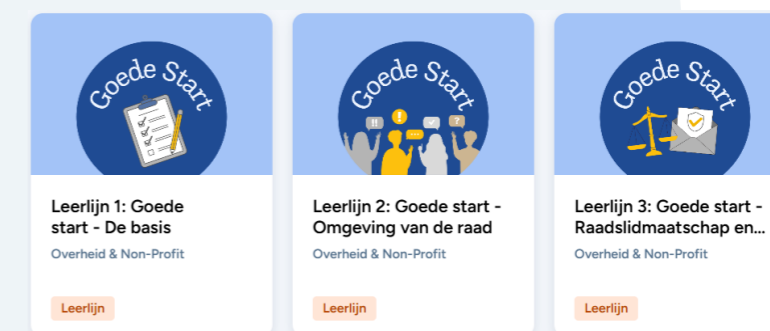
Online leren op je eigen moment

De online leeromgeving bevat tweehonderd opleidingsmodules, speciaal gericht op raadsleden, en is kosteloos voor alle raads- en commissieleden en medewerkers van de griffies van alle gemeenten. Ontdek e-learnings, handleidingen, infographics, tips en educatieve filmpjes die ondersteuning bieden bij het raadswerk.

De eerste leerlijnen geven een goede basis voor nieuwe raadsleden. De overige leerlijnen bieden verdiepende kennis over thema’s zoals financiën, digitalisering en regionale samenwerking.

GOEDE START

Voor startende raadsleden heeft de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden een volledig inwerk- en ondersteuningsprogramma ontwikkeld. In de leeromgeving bieden leerlijnen 1 t/m 3 de basisinformatie die je nodig hebt om goed voorbereid van start te gaan. Deze leerlijnen zijn opgebouwd uit:

Daarnaast is er een reeks van tien webinars waarin experts de belangrijkste aspecten van het raadswerk bespreken.

Wil je liever een fysieke bijeenkomst bezoeken om kennis te maken met het raadswerk? Elk kwartaal wordt een Goede start-bijeenkomst georganiseerd.

Houd raadsleden.nl/agenda in de gaten voor de eerstvolgende data.

Bekijk hier hoe je een account aanmaakt in de leeromgeving

Webinarreeks Klaar voor Vier jaar

‘Dat ik samen met mijn opa in *de raad* kwam, voelde niet bijzonder, het voelde meteen vertrouwd.’

CHEYENNE VAN ALPHEN & AAT VAN ALPHEN
Beiden raadslid in Goeree-Overflakkee

Foto door Thierry Schut

OPA EN KLEINDOCHTER VAN ALPHEN:

‘Samen in *de raad* voelt voor ons heel vanzelfsprekend’

Ze weten heus wel dat de buitenwereld het een bijzonder verhaal vindt: opa en kleindochter samen in de raad. Maar voor Aat en Cheyenne van Alphen voelt het heel natuurlijk. “Politiek is in onze familie regelmatig onderwerp van gesprek”, vertelt Cheyenne, “dus het was eigenlijk wel een logische stap om mij kandidaat te stellen. En dat ik uiteindelijk samen met opa in de raad kwam, voelde meteen vertrouwd.”

Toen Aat van Alphen (79) zich in 2022 kandidaat stelde voor de lokale partij Vitale Kernen Goeree-Overflakkee, had hij er al een aardige politieke carrière op zitten. Dat zijn kleindochter net als hij politiek actief werd, kwam voor Aat niet als een verrassing. Hij zag al vroeg dat Cheyenne (25) zeer geschikt was voor de lokale politiek. “Natuurlijk was ik super trots toen we samen beëdigd werden.”

STILLE BEWONDERING

Cheyenne ziet haar opa echt als een voorbeeld en heeft veel steun van hem gehad. Hij maakte haar wegwijs in tal van praktische zaken en deelde zijn uitgebreide dossierkennis graag en vaak met haar. “Ik heb zoveel van hem geleerd. Een van de belangrijkste lessen was om steeds te proberen wat luchtigheid in een debat te brengen. Het gaat om serieuze zaken, maar een grapje kan soms helpen om mensen mee te krijgen of om een gesprek weer vlot te trekken.” Andersom beziet Aat met stille bewondering hoe zijn kleindochter zich staande houdt. Hij is oprecht

blij met de inbreng van de jonge generatie. “De jeugd heeft vaak een andere kijk op ontwikkelingen. Die mix van ervaringen en meningen moeten we koesteren.”

KRITISCHE VRAGEN

De pensionado en psychologe praten samen veel over de verantwoordelijkheid die je als raadslid hebt. Ze zijn zich er nadrukkelijk van bewust dat de gemeenteraad het hoogste bestuursorgaan in de gemeente is. Aat: “Dat betekent dat je kritische vragen moet durven stellen en je niet laat ondersneeuwen door het college. Het accent ligt tegenwoordig veel te veel op ‘elkaar aardig vinden’. Maar daar gaat het niet om. Raadsleden moeten elkaar respecteren, maar hoeven geen vrienden te worden.”

HECHTE BAND

Samen politiek bedrijven, heeft de band tussen Aat en Cheyenne niet verstoord. Integendeel: ze ervaren allebei dat die juist nog hechter is geworden. “Daarbij helpt uiteraard dat we in dezelfde fractie zitten”, lacht Cheyenne. “We zitten meestal wel op één lijn.” De twee voelen goed aan wanneer ze politieke onderwerpen beter even kunnen laten rusten. Als op familiefeestjes de meningen wat verder uit elkaar lopen, zoeken ze de discussie beslist niet op. “Bovendien: wij vinden politiek dan wel interessant, maar dat geldt natuurlijk lang niet voor iedereen”, weet Aat.

Bijeenkomsten in 2025

In 2025 organiseerde de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden diverse bijeenkomsten: voor grote en kleine groepen, voor startende en ervaren raadsleden over een breed spectrum aan onderwerpen. Op deze pagina vind je een terugblik op een aantal van deze bijeenkomsten. Ben jij er de volgende keer ook bij?

De **Dag voor de Raad** trekt jaarlijks raads- en commissieleden uit het gehele hele land aan, hierbij staat de lokale democratie centraal. Op deze dag komen raadsleden, commissieleden en griffiers samen voor kennisdeling, ontmoeting, inspiratie én reflectie. In 2025 vond het evenement plaats in het stadhuis van Tilburg, in samenwerking met de Tilburgse griffie en de Vereniging van Griffiers.

Bijeenkomstenreeks 'Sterker raadslid in onstuimige tijden' (25 maart, Utrecht)

Boekpresentatie 'Sterke Raad' (26 maart, Utrecht)

Houd onze agenda in de gaten!

Groepsfoto Dag voor de Raad (13 juni, Tilburg)

Deelsessie Dag voor de Raad (13 juni, Tilburg)

Informatiemarkt Dag voor de Raad (13 juni, Tilburg)

Bijeenkomst Integraal werken - Serious game (31 oktober, Den Haag)

Taart bij Raads-academie Gemeenteraadsverkiezingen (15 november, Den Haag)

Toespraak verenigingsvoorzitter Uysal tijdens Algemene Ledenvergadering (13 juni, Tilburg)

Commissieleden vervullen een *onmisbare rol* binnen de raad

Commissieleden doen grotendeels hetzelfde werk als raadsleden, maar hun rechtspositie is anders geregeld. Waar raadsleden door de inwoners van de gemeente worden verkozen, worden commissieleden vóór de benoeming in de raad voorgedragen door hun fractie. De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden ziet de grote meerwaarde van commissieleden binnen het politieke besluitvormingsproces van de gemeente. Voor een sterke lokale democratie is het van belang dat hun toerusting op orde is en dat de (financiële) waardering passend is. Naast de belangen van raadsleden behartigt de vereniging de belangen van commissieleden.

FEITJE

Wist je dat er naast 'commissieleden' en 'burgerleden' nog wel 32 andere benamingen bestaan voor deze onmisbare ondersteuners van de raad?

Webpagina Het commissielid

Enquête: “Een maandelijkse vergoeding verbetert zowel erkenning als effectiviteit”

In 2024 publiceerde de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden het adviesrapport 'Hulptroepen van de Raad: Commissieleden'. Hierin staan aanbevelingen ter bevordering van het ambt van het commissielid. In 2025 is een verdiepende enquête gehouden over het vergoedingsstelsel, wat resulteerde in het rapport 'Modernisering vergoedingsstelsel commissieleden'.

De conclusie kan worden getrokken dat een herziening van het vergoedingsstelsel voor commissieleden (zeer) wenselijk is. Zo kan een maandelijkse vergoeding zorgen voor een hogere waardering van het commissiewerk, een grotere betrokkenheid en meer aantrekkingskracht om commissielid te worden. Bovendien sluit dit stelsel beter aan bij de daadwerkelijke tijdsbesteding en verantwoordelijkheden van commissieleden.

KEVIN WONG, OUD-STAGIAIR ÉN COMMISSIELID, VOERDE EN ANALYSEERDE DE ENQUÊTE:

“Als actief commissielid zag ik dat er veel tijd en energie werd besteed, zonder dat dit altijd werd erkend of gewaardeerd. Het leek mij belangrijk om te onderzoeken hoe commissieleden zelf naar hun positie en vergoeding keken. (...) Mijn tip aan nieuwe commissieleden is: wees proactief, blijf vragen stellen en durf verantwoordelijkheid te nemen. Het commissiewerk biedt de kans om echt impact te maken, maar succes hangt af van betrokkenheid, samenwerking en duidelijkheid over je rol. Een eerlijk vergoedingsstelsel kan dat alleen maar versterken.”

Enquête Modernisering vergoedingsstelsel commissieleden (2025)

Mijn Leeromgeving: Informatie voor commissieleden

Op de online leeromgeving is er een speciale module ontwikkeld voor commissieleden, genaamd 'Goede Start: informatie voor commissieleden'. In deze module ontdek je wat het betekent om commissielid te zijn, welke taken daarbij horen en hoe de rechtspositie is geregeld. De module eindigt met een quizvraag: Waartoe is een commissielid niet bevoegd? Benieuwd naar het antwoord? De module voor commissieleden is te bekijken via de QR-code.

Module voor commissieleden in online leeromgeving

Heb je nog geen account op de online leeromgeving? Ga dan eerst naar: www.raadsleden.nl/leeromgeving

Goede start: informatie voor commissieleden

83%

Inspirerend verhaal: Martijne van Dijk

Sinds de lente van 2025 is Martijne van Dijk commissielid voor de lokale partij 'HOI Werkt'. Die stap kwam niet uit de lucht vallen; al ruim twee jaar was zij actief betrokken bij de partij en bezocht zij bijeenkomsten van de fractie en van de gemeente. In het dagelijks leven is Van Dijk musicus en directeur van de Brabantse Bond van Muziekverenigingen. In de zomer van 2025 is de inwoner van Hilvarenbeek bovendien gekozen als lijsttrekker van de progressieve partij.

POLITIEK ACTIEF

De motivatie om politiek actief te worden was bij Van Dijk al vroeg aanwezig; “Ik ben altijd geïnteresseerd geweest in politiek en geschiedenis. Ik volg wereldpolitiek, lees kranten, woon bijeenkomsten bij en heb in allerlei raden en besturen gezeten. Tijdens mijn studie Cultuurwetenschappen heb ik daarnaast een minor staats- en bestuursrecht gedaan.” De concrete stap richting de lokale politiek kwam toen een vriendin haar tipte voor de cursus Politiek Actief. “Na die cursus sloot ik meteen aan bij fractie-, commissie- en raadsvergaderingen om een goed beeld te krijgen. Daarna was ik om.”

NIET OVERDREVEN POLITIEK

Het commissiewerk noemt ze een waardevolle functie. “Het is de perfecte plek om in een kwestie te duiken, vragen te stellen, mensen erbij te betrekken. Het is ook informeel genoeg om alle vragen te kunnen stellen zonder dat het meteen overdreven politiek wordt. Bovendien, als je een specifieke expertise hebt, kun je daarmee in de commissie raadsleden helpen met het nemen van goede besluiten.”

REGENBOOGVLAG

Concrete resultaten zijn er ondanks de korte termijn al. Zo leidde een vraag over Pride Month tot het hijsen van de regenboogvlag bij het gemeentehuis. Ook agendeerde de Brabantse 'sport en bewegen' als onderdeel van positieve gezondheid: “Dan zijn we straks goed voorbereid op een besluit over de sport- en beweegcoaches als die op de begroting terugkomen!”

DE KLEINE DINGEN

Aan raads- en commissieleden heeft ze tot slot een praktische tip. Van Dijk benadrukt dat je er met langetermijndenken op grote beleidsdossiers alleen niet komt: “Onthoud dat er soms ook kleine dingen zijn die minstens even belangrijk zijn en aandacht verdienen. Met die dingen kun je het voelbare verschil maken voor mensen. En al die kleine dingen samen... die kunnen ons bij dat langetermijndoel brengen.”

De stem van de lokale democratie

BELANGENBEHARTIGING IN EEN CRUCIAAL JAAR

Het jaar 2026 markeert een bijzonder kruispunt voor de lokale democratie in Nederland. In het eerste kwartaal bereiden zittende raadsleden zich voor op de verkiezingen, tegelijkertijd staat de nieuwe lichter al in de startblokken om het stokje over te nemen.

Het raadswerk blijft immers de mooiste bijbaan die er is, omdat jij als raadslid directe invloed hebt op hoe mensen wonen, bewegen en zich veilig voelen in hun eigen buurt. Maar achter de schermen van de raadzaal speelt zich een ander belangrijk proces af: de voortdurende inzet voor de positie van het raadslid zelf.

NIET ALLEEN VERGADEREN

Raadslid zijn vraagt veel van jou. Het nemen van lastige besluiten, het omgaan met druk van buitenaf en het vinden van een gezonde balans tussen politiek, werk en privé, is een dagelijkse uitdaging. De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden begrijpt dat het ambt alleen aantrekkelijk blijft als de randvoorwaarden kloppen. Daarom is belangenbehartiging

onze absolute kerntaak. Namens jou praten we met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) om ervoor te zorgen dat jouw belangen en die van de lokale democratie worden gewaarborgd.

ONZE INZET

De inzet van de vereniging is breed en concreet. Wij maken ons hard voor een meer passende vergoeding en goede secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals een verlofregeling, die recht doen aan de intensiteit van het werk. Ook de werkomgeving in en buiten de raadzaal moet veilig zijn voor elke volksvertegenwoordiger. Daarnaast pleiten we voor meer ondersteuning van het raadslid door hulptroepen als de griffie en het commissiestelsel, zodat jij jouw controlerende taak naar behoren kunt uitvoeren. Ook de financiering vanuit het Rijk is een punt van aandacht; voldoende middelen voorkomen immers dat gaten tussentijds gevuld moeten worden en bezuinigingen kunnen uitblijven.

LEDEN GEVEN RICHTING

Om deze belangenbehartiging nog scherper vorm te geven, trekken we het land in om te luisteren naar jouw ervaringen. Uit recente gesprekken met raadsleden komt een duidelijk beeld naar voren: de werkdruk wordt vaak als topzwaar ervaren en de vergoeding staat voor velen niet meer in verhouding tot de enorme inzet en verantwoordelijkheid.

We willen echter verder gaan dan alleen het signaleren van deze symptomen. De vereniging zet erop in om precies in kaart te brengen waar de kern van het probleem zit. Zijn het de toenemende complexiteit van dossiers, de digitalisering of de veranderende omgangsvormen in de samenleving? Door deze diepere oorzaken bloot te leggen, kunnen we eena zo krachtig mogelijke oplossingen formuleren richting Den Haag. Jouw praktijkervaringen zijn daarbij onze belangrijkste munitie aan de onderhandelingsafdeling.

SAMEN STAAN WE STERKER

De kern van onze belangenbehartiging wordt gevormd door onze leden. Inmiddels vertegenwoordigen wij meer dan zesduizend raads- en commissieleden, en dat aantal is cruciaal. Namens al deze leden voeren wij de gesprekken aan de onderhandelingsafdeling. Het principe is simpel: hoe meer leden zich bij ons aansluiten en lid blijven, hoe meer kennis en kracht we kunnen bundelen om de positie van de raad te versterken. Alleen met elkaar kunnen we een krachtig geluid laten horen richting de landelijke overheid.

KLAAR VOOR DE TOEKOMST

In 2026 zetten we niet alleen in op wat er al goed gaat, maar stimuleren we ook de noodzakelijke verandering. Alles wat wij doen, van onderzoek naar actuele kwesties tot direct advies over werkdruk of veiligheid, staat in het teken van één gezamenlijk doel. Want of het nu gaat om een ervaren rot in het vak of een kersvers raadslid: een sterke raad doet ertoe!

De hartslag van onze lokale democratie

Als raadslid houd je je oren en ogen open om de signalen van inwoners op te pikken over wat er goed gaat en vooral wat er misgaat. Als raadslid heb je een bijzondere verantwoordelijkheid; jouw werk beïnvloedt het dagelijks leven van de inwoners van jouw gemeente. Je staat in dienst van de samenleving, meer dan volksvertegenwoordigers op andere niveaus.

Als voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden is dat in zekere zin niet anders. Ook in die hoedanigheid ontvang ik signalen van raads- en commissieleden van wat er bij hen leeft.

Raadsleden hebben niet altijd het gevoel dat ze van groot belang kunnen zijn in het dagelijks leven van inwoners. De ruimte om iets te kunnen betekenen wordt steeds kleiner door allerlei van bovenaf opgelegde taken, maar ook door de impact van de alsmaar toenemende regionale samenwerkingsverbanden. Ook het hebben van onvoldoende financiële middelen in de gemeentekas is een beperkende factor.

Het raadslidmaatschap is voor jonge mensen niet vanzelfsprekend, dat merk ik zelf en de cijfers geven het aan. Slechts 7% van de raadsleden valt binnen de leeftijdscategorie van 18 tot 30 jaar. De combinatie van diverse rollen is lastig; het ambt zelf vraagt veel tijd, verder gaat veel aandacht naar studie en werk, een partner of een jong gezin. De lastige puzzel qua tijd beperkt zich overigens niet alleen tot jonge mensen van alle raadsleden horen wij dat het lastig is tijd kunnen vinden voor het raadswerk.

Toch is er ook heel veel positief: wat ik bovenal meekrijg in gesprekken is trots en volop enthousiasme. Ook op de momenten dat de druk op het ambt toeneemt, blijven we staande én maken we het verschil voor onze directe omgeving.

Als volksvertegenwoordigers vergeten we soms dat het essentieel is dat ook wijzelf goed vertegenwoordigd worden. Want ondanks onze tomeloze motivatie is het cruciaal dat er een vereniging is die op tijd en adequaat signaleert wanneer het ambt minder aantrekkelijk wordt. Een organisatie die bijvoorbeeld aan de bel trekt bij het Ministerie van BZK om deze zorgen te delen.

Als voorzitter vind ik het een voorrecht om jou in dat soort gesprekken te mogen vertegenwoordigen, met als kern; de aantrekkelijkheid en toegankelijkheid van het ambt vergroten.

Hoe moeizaam verandering soms ook tot stand komt, ik merk dat er naar ons geluisterd wordt en dat we resultaten boeken. Het vraagt om constante aandacht, want het raadslidmaatschap krijgt helaas niet altijd de prioriteit die het verdient.

Dat zie ik bijvoorbeeld in de mediadruk die toeneemt rond verkiezingstijd of bij de meer spectaculaire thema's, die vaak gaan over schaduwkanten zoals agressie en intimidatie. Die momenten bieden ons een podium om ook aandacht te vragen voor zaken die er écht toe doen zoals hoge werkdruk, goede ondersteuning of een vergoeding die beter aansluit bij het ambt. Het is aan ons om het hele verhaal te vertellen, de positieve kanten te benadrukken en de discussie terug te brengen naar de oplossingen die raadsleden zelf aandragen.

Onze invloed is tastbaar. De vereniging wordt gezien als een autoriteit in gesprekken met ministeries, met Kamerleden en tijdens debatten. Onze brieven en adviezen over nieuwe wetgeving wegen zwaar mee in de besluitvorming en onze rapportages vormen de basis voor Kamervragen. Regelmatig schuiven we aan bij overlegtafels om het perspectief van het raadslid te bewaken. Nederland blijft immers een polderland. In dat landschap zorgen wij dat de stem van de raad luid en duidelijk klinkt.

Onze inzet heeft een helder doel: als het goed gaat met raadsleden, gaat het goed met de lokale democratie. Ik eindig daarom graag met een appèl op jou. De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden is een collectief; samen zorgen we voor onze zichtbaarheid. Wij waarderen jouw inzichten enorm. Blijf daarom de weg naar onze vereniging vinden!

ABDULLAH UYSAL
Voorzitter van de Nederlandse
Vereniging voor Raadsleden,
Raadslid in Dordrecht.

Winnaar scriptieprijs 2025: *Paul van Beuzekom*

'DE LEKENBESTUURDER EN DE BELANGENBEHARTIGER'

Foto door Joris Buijs

Paul van Beuzekom (links) ontvangt cheque van bestuurslid Jort Molenaar (rechts)

In 2025 won student Paul van Beuzekom de scriptieprijs van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden. Voor zijn onderzoek 'De lekenbestuurder en de belangenbehartiger' heeft hij 14 raadsleden geïnterviewd over hun ervaringen met belangenbehartigers.

LOBBYISTEN

Het onderzoek laat zien dat raadsleden lobbyisten vooral zien als bron van inhoudelijke informatie. Ze willen bijvoorbeeld informatie over wat de impact zou zijn van een bepaalde beleidskeuze op inwoners van de gemeente of hoeveel draagvlak er is voor een voorstel in een buurt. Op dit vlak lijken zij sterk op beroepspolitici. Het verschil zit in het type informatie: lokale politici gebruiken lobbyisten zelden voor politieke strategieën

of hulp bij het schrijven van voorstellen. De focus ligt op het verkrijgen van feitelijke en technische kennis om beter onderbouwde beslissingen te kunnen nemen.

RISICO'S

Naast de praktische kanten van belangenbehartiging signaleren enkele raadsleden ook zorgwekkende vormen van beïnvloeding. Ze noemen druk vanuit de publieke tribune, directe benadering tijdens vergaderingen en zelfs bedreigingen in de privésfeer. Ook wijzen zij op informele netwerken, waarbij herhaalde uitnodigingen voor lokale bijeenkomsten kunnen leiden tot voorkeursbehandeling en vervaging van de grens met belangenverstrengeling.

JURYRAPPORT

De jury was onder de indruk van de scriptie met de titel 'De lekenbestuurder en de belangenbehartiger; een kwalitatief onderzoek naar de omgang van gemeenteraadsleden met belangenbehartigers'. Het onderwerp werd zowel origineel als relevant bevonden voor raadsleden en ook sterk onderbouwd en goed leesbaar. Volgens de jury wordt het thema 'lobby op raadsniveau' vaak onderbelicht. Ook legden zij een link met de aanzienlijke werkdruk waar raadsleden mee te maken hebben. Lobby-invloed kan hierdoor ongewenst zijn, maar soms ook van waarde. Het onderzoek van Paul van Beuzekom kan helpen in de bewustwording hoe raadsleden met belangenbehartigers willen omgaan.

Module Raadsakkoorden op de online leeromgeving

Nog geen account? Ga naar www.raadsleden.nl/leeromgeving

FRED LOOS
Raadslid in Zwijndrecht

'Een raadsakkoord brengt samenwerking, rust en inhoud'

"Het grote voordeel van een raadsprogramma? We zijn bezig met de inhoud. Niet met de poppetjes en niet met elkaar vliegen afvangen." Fred Loos, fractievoorzitter van ABZ (Algemeen Belang Zwijndrecht), steekt zijn enthousiasme voor het raadsprogramma niet onder stoelen of banken. Hij ziet alleen maar voordelen aan dit alternatief voor het traditionele coalitieakkoord.

In de gemeente Zwijndrecht hebben ze een vorm van een raadsakkoord*: het raadsprogramma is opgesteld door de gehele raad en is raadsbreed ondertekend. Loos was in 2010 één van de initiatiefnemers van het raadsprogramma in Zwijndrecht, in de volksmond ook wel 'model Loos'. "Het is niet meer dan logisch," constateert de in het dagelijkse leven directeur van een softwarebedrijf. "Alle partijen kunnen hun wensen en voorstellen inleveren. Is de meerderheid van de raad voor een voorstel, dan komt het in het programma. Is er geen meerderheid, dan komt het er niet in. Zo werkt het in een democratie. De kracht van dit model is dat je niet op zoek gaat naar de verschillen, maar juist naar de overeenkomsten."

GEEN ZIJ, MAAR WIJ

Deze manier van werken heeft volgens Loos zichtbaar invloed op de politieke cultuur. "Je kunt je als raadslid niet meer verschuilen achter 'zij' hebben dat besloten. Het is nu altijd 'wij'. Tegelijkertijd betekent het dat politieke winst minder individueel kan worden geclaimd. Ook successen zijn van ons allemaal." Volgens Loos komt dat de sfeer in de raad ten goede. "Door de constructievere verhoudingen ligt de focus steeds meer op de belangen van de burger". Een aandachtspunt hierbij is wel het ontbreken van een formele oppositie. "Deze kritische rol moet de raad nu samen blijven vervullen."

BESTUREN VANUIT INHOUD

De selectie van wethouders is in dit model een gezamenlijke verantwoordelijkheid. In de eerste variant van het raadsprogramma verzorgden de twee grootste partijen de voordracht. Het model is sindsdien geëvolueerd; "Alle partijen die het raadsprogramma ondertekenden, deden mee aan de selectie. Daarbij kijken we uitsluitend naar de capaciteiten van kandidaten, niet naar hun politieke kleur."

BLIK OP DE TOEKOMST

Volgens Loos laat Zwijndrecht met het raadsprogramma zien dat het ook anders kan in de lokale politiek. De raad heeft uitgesproken in de toekomst wederom te willen werken met een raadsprogramma. Dit ziet hij als een belangrijk signaal. "We ervaren de meerwaarde en daar willen we op voortbouwen."

WAT IS EEN RAADSAKKOORD?

Onder een raadsakkoord worden alle manieren verstaan waarop gemeenteraden afspraken maken, zonder dat dit resulteert in een traditioneel coalitieakkoord. Bij raadsakkoorden ligt de nadruk niet op een coalitie die een politiek programma en college vormt, maar op raadsbrede samenwerking.

Let op: Gemeenten gebruiken diverse benamingen om verschillende vormen van raadsakkoorden te duiden, zoals 'raadsprogramma' of 'samenwerkingsagenda'.

Van vieze klompen naar nette kleren; er wordt nog altijd hard gewerkt

Gemeenteraad Borsele vergadert in monumentale boerderij

Foto door Robert Koelewijn

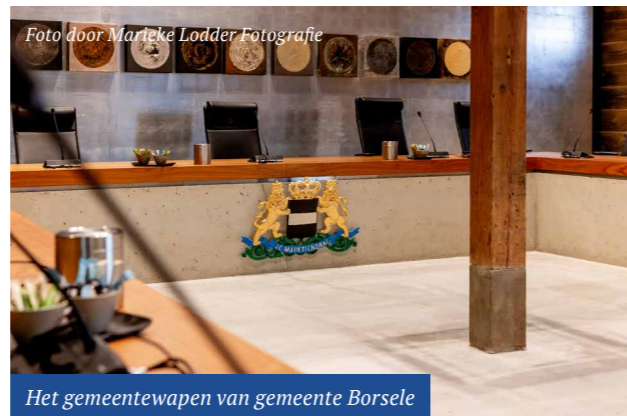
Boerderij 't Hof Stenevate

In gemeente Borsele vergaderen raadsleden in een karakteristieke boerderij uit 1925. Boerderij 't Hof Stenevate is veelzijdig: naast vergaderfaciliteiten biedt het ook een sfeervolle trouwlocatie. Raadslid Gerard Verkuil en griffier Miranda van Mackelenbergh – van Oosten zijn trots op de monumentale raadsboerderij, in de kern Heinkenszand.

RIJKSMONUMENT

Op 13 februari 1925 verleenden de burgemeester en wethouders van Heinkenszand de vergunning voor de bouw van de boerderij. In de jaren 60 verloor de boerderij zijn agrarisch gebruik, vertelt de griffier van de ruim 23.000 inwoners tellende gemeente: "In 1996 is het door de gemeente aangekocht ter uitbreiding van het tegenovergelegen gemeentehuis. Een jaar erna is het gebouw aangemerkt als beschermd rijksmonument en herbestemd tot trouwlocatie en vergaderlocatie van de gemeenteraad. In 2025 is de inrichting van beide zalen compleet gemoderniseerd waardoor het een eigentijdse sfeer heeft in een monumentale setting".

Het monument, waarvan de renovatie in 2002 gereedkwam, houdt de geschiedenis van Zuid-Beveland zichtbaar. "De raadsboerderij is een beeldbepalend en architectonisch stijlicoon dat eigenlijk niet door een ander soort gebouw in onze gemeente zou kunnen worden overtroffen", stelt raadslid Verkuil.

Het gemeentewapen van gemeente Borsele

GEMEENTEWAPEN

"De grote verrassing," zegt Verkuil, "zit hem in de eerste stap die je binnenzet. Aan de buitenkant ziet de raadsboerderij eruit als een boerenschuur die je in alle dorpen binnen Borsele tegenkomt. Wanneer je vervolgens door de zware deur bent gegaan, word je direct opgeslokt door de sfeervolle inrichting van het pand". In de raadzaal eist het blinkend gemeentewapen de aandacht op. Het herinnert de raadsleden aan het gemeenschappelijk doel; besluiten nemen voor de gemeente Borsele. "Er wordt op dit moment gewerkt aan een kunstwerk waarin de 15 dorpswapens ook zichtbaar zijn. Dat maakt het gebouw helemaal af".

GEMOEDELIJKE UITSTRALING

Volgens Van Mackelenbergh – van Oosten hebben inrichting en sfeer van de raadzaal onbewust invloed op het democratisch debat: "De vriendelijke en gemoedelijke uitstraling is ook kenmerkend voor de bestuurscultuur hier. Veelal worden besluiten in unanimitie of ruime meerderheid genomen en is het samenspel tussen het college en de raad positief-kritisch. Er wordt zeker gedebatteerd, maar zelden op de persoon of in scherpe bewoordingen". Deze warme sfeer ontstaat mogelijk door het van binnen zichtbare rieten dak en de houten balken.

In de centrale ruimte is een trap aangebracht die wordt gebruikt als publieke tribune. Van Mackelenbergh – van

Griffier Miranda van Mackelenbergh-van Oosten (links) en raadslid Gerard Verkuil (rechts) in de raadzaal

Oosten: "De publieke tribune zweeft boven de zaal zelf, waardoor het publiek van bovenaf meekijkt. Mogelijk dat dit er ook voor zorgt dat de raadsleden zich meer bewust zijn van wat ze naar voren brengen in het publieke debat en op welke wijze."

ERVAREN RUST

Bovendien ervaart Verkuil de raadsboerderij als een ruimte waar je jezelf echt thuis voelt: "De ogenschijnlijke rust, die de raadzaal uitstraalt, is voor een beginnend raadslid heel prettig. Wanneer je voor het eerst het woord moet voeren, zijn alle ogen op jou gericht. Het is dan heel welkom dat de ruimte waarin je je bevindt een bepaalde mate van rust uitstraalt. Tot op de dag van vandaag, we zijn inmiddels bijna twaalf jaar verder, ervaar ik dat nog altijd wanneer ik de zaal binnenloop".

Foto door RCE Beeldbank

Oude raadzaal in de boerderij 't Hof Stenevate

HARD WERKEN

Al generaties lang vormt de landbouw een belangrijk fundament in de Zeeuwse gemeente. Boerderij 't Hof Stenevate laat zien hoe agrarisch gebruik in de loop der tijd is veranderd. Door de groei van het centrum van Heinkenszand is de boerderij geabsorbeerd door het dorp, waardoor de oorspronkelijke landbouwfunctie verdween.

Verkuil gebruikt de boerderij als een metafoer om het werk in de raadzaal te beschrijven: "Op de boerderij wordt allereerst hard gewerkt om ervoor te zorgen dat er aan het einde van het seizoen een mooie opbrengst is. Daar vinden we dan ook direct de tweede vergelijking: raadsleden moeten na een periode van vier jaar kunnen terugkijken op een vruchtbare tijd waarin op een constructieve manier is samengewerkt aan goede besluiten voor de gemeente en haar inwoners. Tenslotte is de boerderij de plaats waar gewone mensen belangrijk werk doen. We moeten immers allemaal eten. In de raadzaal zitten ook heel gewone mensen die belangrijk werk doen". Honderd jaar nadat de boerderij is gebouwd, wordt er dus nog altijd hard gewerkt in de grote schuur. "De overall en klompen zijn ingewisseld voor nette kleren, maar de bezieling is er zeker niet minder op geworden", besluit Verkuil.

Werk maken van 2040

DRIES BARTELINK

Welkom in 2040. Nederland is krachtig, groen en menselijk. Onze overheden zijn slank, eenvoudig en sterk. Het lijkt vanzelfsprekend. Maar wie terugkijkt, weet dat het zo niet altijd was. Veertien jaar geleden, in 2026, had het vertrouwen van Nederlanders in de overheid een dieptepunt bereikt. We worstelden met een wirwar aan regels, bestuurlijke drukte en een overheid die meer tot last was dan hielp.

SLANKE OVERHEID

De Denktank Nederland 2040 bracht in 2025 in kaart hoe Nederland krachtiger, groener en menselijker kon worden. Wat toen misschien ambitieus leek, is nu realiteit. Onze 360 gemeenten zijn nu slanker, met minder mensen en minder taken. Ze zijn dienstbaar aan inwoners en ondernemers en laten hen vooral ruimte. Onze gemeenschappen zijn sterk met meer noaberschap, zelfs in het dichtbevolkte westen. AI, robots en automatisering nemen ambtenaren en bestuurders nu veel werk uit handen.

EENVOUDIGE OVERHEID

Wat nu écht nieuw is, is de eenvoud. Dankzij het Deltaplan 'De Grote Vereenvoudiging', dat de afgelopen vijftien jaar succesvol heeft gedraaid, verdwenen tientallen loketten en stapels regels op alle bestuurslagen. Ambtenaren maken nu minder én beter beleid —in samenspraak met inwoners en bedrijven en bewust met oog voor de lange termijn.

STERKE OVERHEID

En dan de sterkere overheid: we kennen nu een heldere verdeling van taken tussen overheidslagen, met meer uniforme publieke voorzieningen en minder bemoeienis van het rijk. De spaghetti aan regionale samenwerkingen is verdwenen. Ze stopten, zijn samengevoegd of ondergebracht bij de provincie. Dit zorgde voor meer eenvoud en adequate democratische controle. Het vertrouwen van burgers in democratische instituties is weer hoog, ook omdat de overheid hier op alle niveaus in de jaren '30 fors in investeerde. En omdat het algemeen belang nu weer centraal staat in de politiek arena.

RAADSLEDEN ALS AANJAGER

In 2026 waren het raadsleden die deze koers mede wisten in te zetten. Ze lieten ruimte aan hun gemeenschap met minder controle. Ze lieten zich adviseren door burgerberaden. Ze maakten werk van De Grote Vereenvoudiging. Ze drongen aan op minder regionale verbanden. Ze investeerden in hun griffie. Ze dienden het algemeen belang en namen binnen en buiten de gemeenterol een voorbeeldrol in.

Spreekt dit beeld je aan? Maak er dan als raadslid werk van.

Dries Bartelink is Chef Openbaar bestuur bij De ArgumentenFabriek en projectleider van de Denktank Nederland 2040, een initiatief van VNG en De Argumentenfabriek. Bestel of download het boek Nederland 2040 – een toekomstbeeld via www.toekomstnederland2040.nl.

Kennispartners

De ArgumentenFabriek

BMC
YACHT GROUP

CCV centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid

debat.nl

Deloitte.

Nji Nederlands Jeugdinstituut

NotuBiz™

Opleidingengids

Op zoek naar een opleiding voor een specifiek onderwerp? Van onderhandelen tot communicatie: in de Opleidingengids is een breed scala aan opleidingen van externe aanbieders te vinden, aansluitend op diverse onderwerpen

Via deze QR-code kan je de online-editie bekijken

Colofon

'Het Raadslid' is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden. De uitgave is gerealiseerd met steun van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

INTERVIEWS

Anita Schregardus en Roel Batelaan

ONTWERP, OPMAAK EN BLADMANAGEMENT

SD Creative Agency

REDACTIE

Tessa Jugwels, Irene van Renssen, Roel Batelaan en Jori Veenman

DRUK

De Bink, Leiden

Copyright © Nederlandse Vereniging voor Raadsleden.

Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

CONTACT

Nederlandse Vereniging voor Raadsleden
Postbus 30435, 2500 GK Den Haag,
info@raadsleden.nl

Een *sterke raad* doet ertoe!

Wij zorgen dat jij als raadslid sterk en krachtig in positie staat. Samen maken we het verschil voor de lokale democratie.

Wat doet de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden voor jou?

OPLEIDING & ONTWIKKELING

Workshops, trainingen en bijeenkomsten om je rol met zelfvertrouwen te vervullen.

ONDERSTEUNING & ADVIES

Informatie over rechtspositie, bijstand bij bedreiging en intimidatie.

BELANGENBEHARTIGING

We maken ons hard voor jouw positie en invloed als raadslid.

ONTMOETING & UITWISSELING

Leer van collega's tijdens inspirerende evenementen, zoals de Dag voor de Raad.

ONDERZOEK & PUBLICATIES

Praktische handreikingen, rapporten en relevante informatie over het raadswerk.

NIEUWSVOORZIENING

Nieuws, ontwikkelingen en thema's via website, social media en nieuwsbrief die jou als raadslid direct aangaan.

Waarom lid worden?

- ✓ Versterk je kennis, vaardigheden en netwerk
- ✓ Profiteer van ondersteuning in je werk
- ✓ Laat je stem horen in landelijke vertegenwoordiging
- ✓ Collectief of individueel lidmaatschap mogelijk
- ✓ Goed om te weten: de gemeente betaalt het lidmaatschap!

Webpagina
Lid worden

Nederlandse Vereniging
voor Raadsleden

MEER WETEN OF DIRECT LID WORDEN?
www.raadsleden.nl/overons | www.raadsleden.nl/lidworden